

Rendkívüli Ujság

1938. január 17. IX. évf. 3. sz.

ORSZAGOS TARSADALMI,
RIPORT ÉS GAZDASAG-
POLITIKAI HETILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIV ATAL:
ARAD, STRADA ALEXANDRI 8.

Istrate Micescu külügyminiszter genfi nyilatkozata a kisebbségi kérdéstről, a magyarországi kapcsolatokról és a zsidókérdésről

Genéve. A Genfben tartózkodó Istrate Micescu külügyminiszter részletesen nyilatkozott az Ujság genfi szerkesztőjének országunk kül- és belpolitikáját érintő kérdésekben, többek között a következőket mondotta:

A KISEBBSÉGI KÉRDÉS.

— A kisebbségi kérdés számunkra nem létezik. Ha ezt felelősségem teljes tudatában mondom, elhiheti, hogy tapasztalatból beszélek. A kisebbségek kérdése e pillanatban nem vetődik fel, nem fontos tehát, hogy ezzel a kérdéssel különösképpen foglalkozunk.

MAGYARORSZÁGGAL KAPCSOLATBAN.

— Egy nem létező kérdés nem is támaszthat áthidalhatatlan nehézségeket. Magyarországgal való baráti viszony kimélyítése programom egyik főpontja. Nagyon szeretném, ha viszonyunkat Magyarországhoz olyan baráti alakíthatnánk, amennyire ez csak lehetséges és meggyőződése, hogy egy baráti együttműködés különösen gazdasági téren lehetséges és alkalmas arra, hogy az általános atmoszférát megjavítsa. Kereskedelmi kapcsolatainkat Magyarországgal ki fogjuk bővíteni. Egyébként programomhoz tartozik az Ausztriával való barátság kimélyítése. Súlyt helyezek a megállapításra, hogy Románia barátsága senki ellen nem irányul és nem fog irányulni soha. Románia barátságának célja pedig az, hogy az európai békét biztosítsa.

KÜLPOLITIKAI VONATKOZÁSBA.

— Eltekintve attól a tényről, hogy belpolitika és külpolitika két teljesen különálló dolog, arra kérem, hogy ne beszéljen Romániáról. A régi Románia új kormánya tökéletesen és egyértelműen az alkotmány alapján áll. A régi Románia új kormányának főcélja ellenkezőleg, hogy a régi Romániát az élet jogához segítse.

ZSIDÓKÉRDÉSBEN.

— A román kormány ebben a kérdésben éppen úgy, mint a kisebbségek kérdésében, tökéletesen és megrendíthetetlenül az adott szó, vagyis a szerződések álláspontján áll. Amiről szó van, az semmi más, mint egy nagytakarítás a saját házukban. Ez a takarítás — és arra kérem, hogy ezt különösképpen huzzza alá — nem illeti azokat a személyeket, akiknek jelentéle Romániában a meglévő szerződésekben garantálva van. Romániában azonban egész csomó olyan személy van, akiknek jelentéle revízió tárgyát kell, hogy képezze. Ezek az emberek nem nevezhetik magukat románoknak. A legnagyobb súlyt helyezem újra arra a megállapításra, hogy ezek kivétel nélkül olyan emberek, akiknek létezése vagy nem létezése Románia területén nem alkalmas semmiképpen arra, hogy más országgal való viszonyunkat veszélyeztessen. Ezek az emberek nem tagjai egy kisebbségnek és nincsen semmi közük azokhoz a szerződésekhez, amelyek Romániát kötik. Öfelsége nyilatkozatai ebben az irányban azt hiszem, hogy egészen egyértelműek voltak. Azonban még egyszer aláhúzom: azok az

emberek, akikről a „nagytakarítás” keretében szó van, vendégei Romániának, nem pedig románok. A román kormány intézkedései semmi- ben sem érintik tehát azoknak az embereknek létét, akik Románia területén születtek. Azok az emberek, akikről szó van és akiknek ottléte vagy ott nem léte Románia területén a külföldet olyan nagyon érdekli, éppen a szomszéd országokból szivárogtak be hozzánk. Ezek Kun Béla magyarországi kalandja, a Brüsszlov-offenzíva és Hitler hatalomra jutása után érkeztek Románia területére. Szerződések a külfölddel csak románokat védhetnek, nem pedig vendégeket.

EGYÉBKÉNT A ZSIDÓKÉRDÉS BELSŐ ROMÁN ÜGY.

— Hajlandó vagyok a genfi fórum előtt teljes mértékben felelni a csak azt a feltételt szabom meg, hogy a kérdés és felelet minden irányban a genfi alapokmány előírásain belül történjék. Ha ez így fog történni, akkor hamar kiderül, hogy az egész ügyet a külföldön mennyire felfújták és hogy tisztára belső román ügyről van szó, amely nem sújt senki olyant, aki Románia területén született és senki olyant, akinek ottléte meglévő szerződések biztosítják.

Megszüntetik az egészségügyi illetékeket

Arad, jan. 17. Az aradi közönség körében érthető örömet keltett az a pénzügyminiszteri rendelkezés, amelynek alapján megszüntetik az egészségügyi illetékeket. Minden esetben súlyos megterhelést jelentett ez az illeték, amelynek fizetése alól most a közönség — a kormány jóvoltából — mentesül.

Az állampolgárságok revíziója

Bucuresti. Fővárosi lapjelentés szerint a hétfőn minisztertanács után meg fog jelenni az állampolgárságok felülvizsgálatára vonatkozó rendelettervezet, részletesen felsorolva azokat a kategóriákat, amelyek felülvizsgálatra intézkedést nyernek.

Nagyarányu román kulturális ünnepségek Aradon

Az „Astra” kulturegyesület kezdeményezésére 24-én nagy emlékünnepeket rendeznek Gustav Augustini, neves cseh származású román író és közíró emlékére. Erre az alkalomra Csehszlovákia egy-néhány kiváló irodalmi előkelősége is bejelentette jövetelét.

Január 30-án a helybeli federációba tömörült kulturális egyesületek tartanak kongresszust nívós előadások keretében. Valószínűleg az ünnepségek alatt, de azt követően is a Román Ujságírók és közírók egyesületének égisze alatt fővárosi szintársulat fog előadásokat tartani az aradi Városi színházban.

Bonnet visszaadta kormányalakítási megbízatását

Leon Blum az új designált francia miniszterelnök

Páris. A vasárnapi nap nagy változást hozott a francia politikai krízisben. A Leon Blum vezetése alatt álló szociáldemokrata párt határozatot hozott, amelyben leszögezi, hogy, mint a parlament legerősebb pártja, a hatalmat saját maga számára követeli. A párt úgy döntött, hogy más párt kormányában nem vesz részt és más kormányalakulást nem támogat.

A szociáldemokratapárt határo-

zott állásfoglalása teljes sikerrel járt. Georges Bonnet designált miniszterelnök visszaadta kormány-megbízatását. Lebrun köztársasági elnök Blumot hívta magához, akit meg is bízott kormányalakítással. Blum a megbízatást el is fogadta és vasárnap este meg is kezdte kabinetalakítási tárgyalásait.

Leon Blum vasárnap este 19 óra 35 perckor (romániai időszámítás szerint fél tízkor) elhagyta az Ely-

see palotát és a következőket jelentette ki az ujságíróknak:

— A köztársasági elnök ur megbízott a kormányalakítással. A megbízást elvállaltam és megkísérlem a kormányalakítást.

Politikai körökben nagyon kedvezően ítélik meg Blum kormányalakítási vállalkozását, aki újból a néprönszra támaszkodó kabinetet alakít. Blum a kommunisták támogatását is biztosítani reméli.

S. G. A. hagyományos Tánász-táncestély január 23-án, a CENTRAL-ban

SELECT

Előadások kezdete 5, 7.15, 9.15.

Hétfőn premier!

Octave Feuillet után

Egy szegény ifjú története

Főszerepben

MARIA BELL, PIERRE FRESNAY, A. BAUGÉ.

CENTRAL:

Orele 5, 7.15, 9.15.

Segítség!... Jönnek az indiánok!

George O'Brien, Heather Angel, John Corradine. — Román heti hirdető! — Olcsó helyárak!

MAI SZÁMUNK ÁRA 2 LEI

Az egyik igazgató elbocsátja, a másik visszaveszi a gyárüzem tisztviselőjét

Arad. Tisztviselősors, melyben van tragédia, de komikum is. Egyik középmezőre aradi vállalatnak két igazgatója van és 3-4 tisztviselő alkalmazottja. A tisztviselők között van egy, aki viszonylag jelentősebb pozíciót is tölt be a gyárüzemben, aki azonban az egyik igazgató mértékelt rokonoszenvét bírja, de ugyanolyan mértékben viseltetik személye iránt gyűlölettel a másik igazgató. Az egyik igazgató állandóan — hónapról hónapra — felmond a szóbanforgó tisztviselőnek, de elbocsátására lényegében még sem kerül sor, mert a másik igazgató, akinek rokonoszenvét bírja, minden egyes felmondás után visszavonja cégszerűen a felmondást. Mind a két igazgató ugyanis arra az álláspontra helyezkedik, hogy egyazon jogaik vannak a személyzetfelvételt — illetőleg elbocsátást — illetően. A végleges megoldás nagyon nehéznek látszik, mert mind a két igazgató egyszersmind anyagilag is érdekelt az üzemben, mégpedig ugyanazon arányban. Így a tisztviselő állandó rettegésben él, bár — mint kijelentette munkatársunk előtt — ezt a helyzetet is kezdi megszokni. Az utóbbi hat hónapban minden hó végén pontosan kézhez veszi a két levelet, az egyik felmondó tartalmu, a másik pedig akceptáló levél. A két igazgató jóbarátai is közbeléptek, hogy a tisztviselő személye körül felmerült differenciákat elsimítsák, de eddig minden ilyen irányú fáradozás sikertelennek bizonyult.

CORSO: 5, 7.15 és 9.15 Willy

SLAGERMOZGÓ

Telefon: 20—65.

„Tünemény”

Sonja Henie és Tyrone Power
tüneményes filmje.

Megkezdte működését az elaggott vendéglősök otthona

Arad, jan. 17. Nemrégiben megírtuk, hogy az aradi vendéglősök otthonát létesítenek elaggott és elesett kártarsaik részére. A vendéglős szindikátus vezetősége a nemes tervet teljes mértékben kívánja megvalósítani s ezért szép épületet vásárolt, amely nemsokára teljesen készen áll, hogy a célt betöltse. A szindikátusi vezetőség az otthon alapszabályait elküldötte az illetékes felsőbb fórumokhoz. Az alapszabály a jóváhagyással visszaérkezett és így semmi akadály sincs annak, hogy a valóban humánus célt szolgáló intézmény megkezdhesse működését.

Vásároljon Vénus illatszertárban.
Bul. Regina Maria (Szabó Albert mellett.)

Cipőket,

Hócipőket

Férfi divatkülönlegességeket
vásároljon

APPONYI Testvérszék. Arad.

Hogyan él napjainkban

Szociográfiai felvételek aradi existenciákról

Arad. Sokat irnak mostanában a gazdasági helyzet súlyosságáról, existenciák lebukásáról. Tudósok, statisztikusok és közírók kutatják az emberek életét. A szociográfia (társadalomleírás) az a műfaj, amely a mai embert érdekli.

Hogyan élünk?

Miből élünk?

Ezekre a kérdésekre próbálunk felelni azokon a felvételeken keresztül, amelyek alább következnek. Halvány ceruzavonásokkal vázoltam fel néhány ember életét. A neveket a köteles diszkrécióból elhallgatom.

Az interjúalanyok őszintén feleltek a feltett kérdésekre. Nem voltak gátlásaik, mert nevük nem került a lapba. Ha a felvett fotográfia nem eléggé élesek, mentségem, hogy ebben a nemből a sajtóban ez az első ilyenirányú kísérlet.

A kérdés, hogyan, miből, miként, milyen körülmények között élnek az emberek, akiket az alábbiakban bemutatok:

FŐTISZTVISELŐ, AKI 8 ÉVE ÁLLÁS NÉLKÜL TENGŐDIK.

Volt aradi főtisztviselő. Nyolcadik esztendeje állás nélkül. Tengődik feleségével és leányával együtt. Meghatározott jövedelme nincs, egyik rokona segítyez. A férfi, aki túl van élte javakorán, alkalmi ügynöki munkával keresi meg a sóvány mindennapihoz szükséges pénzt. Kétszobás lakásért fizet havonta hétszáz lejt. Asztalukra nem igen jut a szükséges táplálék.

Hetenként legfeljebb egyszer esznek húst. Főzeléket vagy levest ebédelnek,

este tejet isznak, legtöbbször a mindennapi kenyéradag megszerzése is nagy gondot okoz. Annak ellenére, hogy ilyen kétségbeesett helyzetben élnek, családi életük általában kielégítő. Nem igen veszekednek. Inkább otthon vannak, ritkán olvasnak, nem telik újságra, könyvre. Az újabb szépirodalmi könyvekhez nem jutnak hozzá. Kávéházba, vendéglőbe, társaságba nem járnak. A család tagjai templomba szoktak menni.

A családfő sokszor egy nap husz kilométert is gyalogol a falvakba és mindössze tizenöt-husz lejt keres. Egészségi állapotuk, eltekintve az öregkorral járó élettani zavaroktól, általánosságban kielégítő. Szintelen, fanyar életet él a család, amelynek minden idegszála csak azért küzd, hogy másnap is legyen mit enniük.

HAVI FIX FIZETÉS: 4000 LEI...

A következő kísérleti alany az egyedülálló tisztviselő, havi fizetése négyezer lei. Egy uricsaládnál lakik. Lakás, koszt, világítás, fűtés, mosás, mindezekért havonta 2500 lejt fizet. Moziba átlag egy héten egyszer jár, színházba is szokott menni, hangversenyt, nagyobb attrakciót ritkán látogat.

Sporttelepre nem jár.

Huszonnyolc évének minden sokszínűségével otthon él, néha azonban barátaik kedvéért elmegy a kávéházba, vendéglőbe, de rendkívül szerény keretek között szórakozik. Kölcsony-könyvtárba van beiratkozva, egy napilapot jár, az olcsóbb könyvujdonságokat megveszi, egyébként a „sárga” és a dektívregényeket szereti. Három évig állás nélkül volt. Közben alkalmi irodai munkával tartotta el magát. Anyja, atyja meghalt. Hozzá tartozói nincsenek. Gyomorideg-

az állás nélküli főhivatalnok a fixfizetéses fiatalember az elvált iparosfeleség a külvárosi iparoscsalád

sége van. Napi munkaideje nyolc óra.

Egetverő szerelme nincs, nő-sülésre nem gondol, mert magát is csak épen, hogy eltartja. Érdeklék a mai szociológiai problémák, szívesen foglalkozik a gazdasági helyzet időszerű kérdéseivel. Általában nyugodt temperamentum. Mint ő mondja, kiegyensúlyozott életet él.

MUNKASASSZONY HETI 350 LEIES FIZETÉSSEL.

De lássuk, hogyan él az egyedülálló munkásasszony. Férjétől tíz éve különvált. Gyárban dolgozik — ha van munka.

Hetenként háromszázötven lejt keres, de ezt teljes egészében nem

kapja kézhez. Különböző levonásokat eszközölnek. Havi házbér 350 lei. Egy szűk, salétromos szobában lakik. Ruházkodásra nem telik.

Hust ritkán eszik. Tál ételt főz, ha leves, ha főzelék, mindegy, az az ebédje és vacsorája. Minden nap újabb gond és teher a számára. Templomba, társaságba nem jár. Betegeskedik. Sokszor betegsége miatt nem tud a gyárba menni, ilyenkor otthon

papírzacskókat készít, ezer darabért kap harminc lejt.

Ezer darabot két nap alatt készít el. Lelkileg össze van törve. Feltárta egész őszintén az életét. Sokszor kényszerképzeletei vannak. Almatlanságban szenved s mindez bizonytalan helyzete miatt. Valamikor jobb napokat látott, férje iparos volt. Eleinte jól éltek, mintegy hét évig, majd aztán a férfi iszákossá lett, emiatt állandó volt közöttük a veszekedés, végül is elváltak. Szürke tragédia.

IPAROSCSALÁD A KÜLVÁROSBAN.

Gyűjtőkörutam további során iparosemberrel beszélgettem. Cipész, nős, két fia van, egyik fiu tizenhat éves, a másik huszonkét esztendő. A családfő heti jövedelme maximálisan hétszáz lei. Arad külvárosában egy szoba-konyhas lakásban laknak.

Havi négyszáz lejt fizetnek lakbérért. A lakás salétromos, szűk, a konyha is kicsi.

Egy szobában alszik anya, apa és a két fiu. Csak vasárnaponként esznek húst, a hét többi napján a táplálékuk leves és főzelék, tejet nem igen isznak, gyümölcsöt keveset esznek. Templomba nem járnak. Társaságba sem.

Nem érdekli őket a világ folyása, legfeljebb a belpolitikai és gazdasági helyzet iránt mutatnak érdeklődést.

Könyveket nem igen vásárolnak, nem telik. Újságot néha vesznek. A nagyobbik fiu, aki kereskedősegéd, állás nélkül van. Alkalmi munkából keres néhány lejt. A kisebbik fiu tanonc, hetenként száz lejt ad haza. Családi életük nem mentes kisebb veszekedésektől. Az apa naponta tíz-tizenkét órát dolgozik. Szabad idejében betegeskedő feleségének segít a ház körüli teendőkben.

Ezek a felvételek azt bizonyítják, hogy a mai ember életigényeit a legszűkebbre korlátozta. A tisztességes kenyér megszerzése a legfőbb dolog. Ennek tudata adja meg a legtisztább érzést. Ezek a szociográfiai felvételek a tisztességes élet harcának képeit adják.

S. J.

Különös baleset

Londonban a wimbledoni labdarugó pályán folyó mérkőzések során Greenway Károly játékos hevesen összeütközött az ellenfél csapatának egyik játékosával, aki álkapcsával teljes erővel homlokra sujtotta. A mérkőzés befejeztével Greenway elvesztette eszméletét. Kórházba vitték, ahol az orvos megvizsgálta a homlokra látható sebet, melyben az ellenfél egyik fogát találta beágyazva.

Egy hatalmas sas támadása a mozgó vonat ellen

Szokatlan támadás érte az Eperjes felé közlekedő személyvonatot. Egy hatalmas kőszáli sas nekirepült a mozgó vonat ablakának és azt összetörte. Az ablak mellett ülő hölgyutas a betört ablak szilánkjaitól súlyosan megsérült, míg a sas élettelenül maradt a pályatesten.

Sakkjátszma, mely 23 évig tartott

A múlt hó 18-án fejeződött be egy sakkjátszma, melyet eredetileg 23 évvel ezelőtt kezdtek meg. Lüdecke Kurt és Frank Marschall pontosan 1914 július 31-én ültek le a kockás asztalhoz a mérkőzésre, de a háború kitörése megakadályozta annak befejezését. Annak idején pontosan feljegyezték a figurák helyzetét és most, 23 év múlva, folytatták ott, ahol abbahagyták.

URANIA Mozi. Tel: 12-32.
5, 7.15, 9.15.

A végtelen orosz hómezők szimfóniája

„Hajda Trojka”

A Párisi Világkiállítás kinttett filmremeke! — Ami rég nem volt: emberi tartalom, pergő, izgalmas cselekmény. Jean Murat, Jeny Halt Charles Vanel.

Cégbejegyzések, cégváltozások Aradon

Az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara céghivatalában a közelmúltban a következő cégváltozásokat jelentették be:

„Elite” illatszertár Arad, Bul. Regina Maria 12, Pavel Traian osztakésztő Arad, Weitzer-ucca, Draskovits Ferenc vegyeskereskedés Arad, Mircea ucca, Stern P. gyáripari vállalat Arad, Peneş Curcanul 14, Gunyev Sándor vegyeskereskedés Arad, Numa Pompiliu 46, ifj. Zaban I. toll, liszt és gabonakereskedés Arad, Bul. Reg. Ferdinand 63, özv. Klein B. Vilmosné fa- és szénkereskedés Arad, Gh. Popa 1, Venus illatszertár Arad, Bul. Regina Maria 18, Mézes György vegyeskereskedés Arad, Aurel Vlaicu 166, „Alfa” fakereskedés Arad, Brancoveanu 15, Duksáz Lajos ékszerész Arad, Catedralei 5, Rosenfeld E. fűszer- és vegyeskereskedés Arad, Metianu 16, Pál I. vaskereskedés Arad, Caragiale 12, Stern M. szén-, mész- és cementkereskedés Arad, Bul. Regele Ferdinand 56.

L O B L kölcsönkönyvtár, Arad.
Havi olvasási díj 40 lej.
Összes újdonságok állandóan kaphatók.

A szombati osztálysors-játék eredményei

Az osztálysorsjáték szombati húzásán a következő nagyobb eredményeket húzták ki: 1.000.000 lelt No. 64103, 400.000 lelt No. 27078, 200.000 lelt No. 50874, 100.000 lelt No. 69450 és 54928, 50.000 lelt No. 12033, 2985, 54566 és 55356. 912 lelt nyertek a következő végződések: 37, 42, 75, 88 és 90. — Mellesleg: 1 millió lelt No. 146056, 200.000 lelt No. 269020 és 366096. 100.000 lelt No. 371786, 236214 és 200346. 50.000 lelt No. 279167, 108080, 110754 és 187753. 228 lelt nyertek a következő végződések: 071, 077, 237, 297, 386, 393, 537, 739, 773 és 992.

Kereskedők és ingatlan tulajdonosok figyelmébe

Adóvallomási határidők.

A pénzügyminisztérium a nagyvállalatok, valamint 300.000 lei adóalapon felüli egyéni és társas cégek adóvallomásainak beadási idejét február 29-re állapította meg. Azok, akiket az 1935. évben klaszszifikáltak és a patenta fixa alapján adóznak, január 31-éig kötelesek adóvallomásukat beadni. Az 1937. évben ideiglenesen megadózott adóvallomásai benyújtási határideje szintén január 31-ike. A háztulajdonosok január 31-ig kötelesek a pénzügyigazgatóságokhoz kimutatásaikat beadni. A részvénytársaságok adóvallomásait pedig április 30-ig kötelesek előterjeszteni. — Itt említjük meg, hogy az ingatlan tulajdonosok adóját további egy évre átviszi a kormány és így az idén nem kell új adóvallomásokat benyújtani.

Legszebben mos,
vasal, fényszé-
fi inget, gallért

2 leért

Buttinger Tere,

Arad legrégibb mosintézte Strada
Consistorului 35 az udvarban.
(Saját ház)

Angerer Sándor

angol uriszabósa

Arad, Str. Mărășești 2.

Három hét alatt öt millió gyűlt össze Clujon egy új Magyar ház felépítésére

Cluj. A közelmúltban egy új Magyar Ház felépítését vették tervbe az érdekeltek Clujon. E célból gyűjtést indítottak, mely oly nagy sikerrel járt, hogy mindössze 3 hét alatt együtt volt e célra az előirányzott öt millió lei.

Az italmérők okmányaik bemutatására haladékokat kapnak

Arad, jan. 17. Legutóbb a pénzügyminisztériumtól az aradi pénzügyigazgatóságra rendelet érkezett, amelynek értelmében az összes italmérőknek jelentkezniük kellett. A rendelkezést valamennyi italmérőnek kikézbcsítették. A miniszteri rendelet születési, vagy községi bizonyítvány felmutatását kérte az italmérőktől, akiknek egyrésze természetesen nem tudta azokat az előírt 24 óra alatt beszerezni.

A pénzügyigazgatóság ezeknek az italmérőknek haladékokat adott a szükséges iratok beszerzésére azaz, hogy záros határidőn belül kötelesek azokat bemutatni a szesz-ügyosztálynál.

Görbe tükör

Sacsak és fények - a kirkakat forgószinpadán

Arad. Az egyik főtéri nagy üvegkereskedés kirakatában egy izzólámpagyár ragyogóan szellemes és látványos reklámja előtt csoportosulnak a járókelők. A géprejáró szerkezet egy kis forgószinpadot alkot, melyen belül különböző korok emberei és világítási eszközei láthatók.

Az 1840 feliratu jelenet a következő: Nagyszakállu nagyapó üldögél karosszékeiben és ujságot olvas. A gyéren pislákoló petroleum-függőlámpa sárga homályos világítása mellett kötöget nagyanyó végnélküli türelemmel harisnyákat. A szoba butorzata egyszerű, de amellet olyan ismerős, mintha az egész jelenetet már láttuk volna valahol. Igen, ahogy a nagyapó szemüvegét törülgeti s ahogy az öreg almáriumon ott áll üvegbura alatt az aranycirádás óra, azt határozottan láttuk, ismerjük, valahonnan a messzi múltból...

A gyermekek ujjongása, a freuleinok magyarázata közben hirtelen fordul egyet a szinpad. Az érdeklődők gyülekeznek-tolanganak a kirkakat előtt, mert ime újra ismerős képet látunk. Az 1900 feliratu miniatűr kispolgári lakásban már gyöngyös ernyőjű villanylámpa ég komoran, küzködve a sötét tapéták színével. A ház asszonya nem kötöget, hanem sleppes szoknyájában áll a tükör előtt és orrát puderezi, a férj azonban (ugylátszik a férjek nem változnak) ujságot olvas. A plüss terítők, a képek és a szoba minden butorzata olyan, mintha a reklámtervező bekukkantott volna előbb szüleink hálósobájába, s még a gyöngyös csillár színét is lemintázta volna.

Alig gyönyörködtek ki magunkat, már fordul is a szinpad. Modern butorzzatu fényárban uszó lakásban vagyunk. Nini... a fali könyvespolc éppen olyan, mint az, amit az uriszobában tartunk és lámczak a modern csillár a szikrázó fényű gömböggökkel is olyan. Önagysága áramvonalas karcsu alakját szemlélgeti a tükörben. Kék estélyruhája a legutolsó divat szerint készült és a férj (vagy házibárát?) kényelmesen terpeszkedik egy klub-fotelben és ujságot olvas.

Két kisérő motivuma van a névtelen szindarabnak, mely ott játszódik le előttünk az uccán... az ujság és a fény. A pislákoló petroleumlámpától hosszú ut vezet a szikrázóan fehér gömbökig, melyek

ragyogó fényárba vonják életünk nyomorúságait.

Nagyapó pislákoló petroleum-lámpája mellett azonban derűs és megnyugtató perspektívák világában gyönyörködhetett, míg a mi 200 gyertyafényes csilláraink alatt komornak és sötétnek látjuk a fölnk boruló égboltozatot. Azok voltak a régi szép idők, amikor a politika a politikások dolga volt, s a kisemberek életének szeizmográfja csak egész nagy földrengésekre reagált. Ma minden idegünkön végig remeg a politika titokzatos gépezetének minden vibrációja. A jelzőtük ingadozása, kilengései felnagyítva tükröződik életünk nagyító görbe tükörén. Ha egy homokszem kerül a gépezetbe, füleinket robajok szaggatják.

Ma a szakácsnő, mielőtt piacra megy, kíváncsian lapozza végig az ujságot, nem történt-e valami a politikában, ami a piaci árak változását vonja maga után. A Juli, mielőtt behozza a levest, lopva kiolvassa az ujságot s könnyes szemekkel keres egy megnyugtató közleményt, mely arról adna hírt, hogy mégsem kell régi kedves helyét, megszokott otthonát elhagyni, s azokat az embereket, akik nem csak kenyeret adó jó gazdái voltak, de akik közvetve a faluban szinlődő parasztsalád egyetlen biztos készpénzforrását is jelentették. Ugy van az bizony, hogy a Julik hozománya, meg az otthoni Riska tehén ára is a városi szolgálat béréből ke-rekdedt ki, s nagy gond az a Juli-nak, mi lesz ezután.

Sanyika, mielőtt iskolába megy, átfutja a lapot, nem e várható valami iskolai rendszerváltozás, no meg a Franco és köztársaságiak közötti eldöntetlen meccs is foglalkoztatja a fantáziáját.

A feleség aggódó arccal futja át az ujság hirdásait és izgatottabban olvassa el miniszterek nyilatkozatait, mint a legérdekesebb szerelmi regény döntő párbeszédét.

A férj — a családapa —, legyen orvos, ügyvéd, iparos, tisztviselő vagy kereskedő, érzi, hogy sorsa menthetetlenül összeforrott a politikával s az ujság ma már megszünt egyszerű tájékoztató barát lenni, hanem életünk lázgörbáját tükrözi, mint a hőmérő higgánya.

Életünk forgószinpadán — a 200 gyertyafényes ragyogásban — jó lenne megpihenni egy kis időre a régi petroleumlámpák csendes pislákoló békés nyugalma mellett.

szégyelem bevallani, hogy szerelmes is, — fixfizetésem elegendő ahhoz, hogy két szerényigényű ember megélhessen belőle. Nem kergetek délibábokat, de hiszem és remélem, hogy a házasság az egyetlen életforma, amelyen belül — normális eseteket véve alapul — megtalálhatja az ember azt, amire a legnagyobb szüksége van, a kiegyensúlyozott harmóniát, a kölcsönös segítséget, őszinte barátságot és a szerelmet vagy szeretetet, mind egy, hogy minek nevezzük. Meggyőződésem, hogy csak az a házasság lehet boldog, ahol mindkét fél töretlen ifjúságát, egészségét, el nem koptatott életrevalóságát és valami kevés illúziót is visz magával. Ezért tartom helyesebbnek a kora nőstülést. Az a férfi, aki a házasságba akkor menekszik, amikor már erői elhasználódtak, s lelke kiszikkadt, nem érdemel meg többet, mint amit kap a házasságtól: egy csalódott gyűlölködő feleséget a jobbik esetben, szerteágazó szarvakat a rosszabbik esetben. Ruhaszámlákat és bridzsvesztességeket, mert elvégre is az ilyen férjek mellett valamilyen csak vigasztalódni kell az asszonynak is.

Ismerőseim, velem egykoru barátaim között akadnak olyan aggódó lelkek is, akik félnek a mai idők bizonytalanságától és ezek csodálkoznak azon, hogy nőstülésre határozottam el magamat. Ezeknek csak azt mondhatom, hogy a házasság minden valamirevaló férfi erejét, kitartását növeli, s minden nehézséget, akadályt könnyebb legyőzni annak, aki egy nyugodt otthonban, egy szerető élettárs mellett pihenheti ki a kenyérért való küzködés fáradalmait.

Ez a bizakodó, szép és őszinte vallomás külön értéket nyer akkor, ha leszögezzük, hogy a hat aradi menyasszony közül alig egy-kettő kap hozományt. Materialis korunk ifjai tehát több idealizmusról tesznek tanulságot, mint apáik és nagyapáik, amikor nem a házasság gazdasági alapjaira, hanem a szívbéli vonzalomra tekintve választják meg élettársukat.

A boldog menyasszony (és melyik menyasszony nem boldog?) a következőket mondja:

„Árva lány vagyok és csak az árva tudják igazán megbecsülni a tiszta szerelmet. Kétszeresen boldoggá tesz az a tudat, hogy azzal a férfivel, akit szeretek, építhetjük fel közös otthonunkat. Kicsi, szerény lakás lesz a miénk, de minden kis darabját szeretettel válogatjuk össze. Az az érzésem, hogy a boldogság csak elhatározás kérdése és minden lánynak azt mondhatom, határozza el és akarja komolyan és nagyon, akkor sikerülni fog.”

Elkezdődött a házassági láz, s mert az ilyesmi ragályos, figyelemztetjük a fiatalokat, siessenek, mert a százesztendő kalendáriumok tapasztalata is azt igazolja, hogy legtartósabbak a januári és februári szerelmek. A májusi mámor már sokkal ritkábban végződik az anyakönyvvezető előtt.

A boldog menyasszonyok sorából felemlíthetjük Várad Klárit, Gellmann Margitot, Weinberger Böskét, Steiner Nusit, Goldberger Babit, Gál Ducit, Rothschild Bözsit, de ezenfelül a titkos eljegyzések s a kibontakozás stádiumában lévő szerelmek is virágzanak. Kívánjuk, hogy minél több remény teljedjen be s minél több jegyesség váltsa be a hozzája fűzött reményeket.

Hölgyek figyelmébe!

Nagy J.

szűcsáru üzlete és műhelye

Arad, Str. Alexandri 3.

Leányok előnyben — Aradon

Hat eljegyzett menyasszony és négy titkos ara készül boldogan az esküvőre

Arad. Ugy látszik, igaz a régi mondás, hogy a szívnek megtiltani nem lehet... Történjék bármi a világpolitikában, legyen bár zord tél, a szívekben itt is, ott is kivi-rágzik az ifjúság legszebb virága, a szerelem.

Jóleső érzéssel adunk hírt róla, hogy ezek a szerelmek nem állottak meg a holdvilágos epekedésnél, hanem jogait követelve, életre szóló elhatározással szilárdultak. Hat eljegyzett menyasszony és négy titkos menyasszony, akiről tudunk,

s Isten tudja hány olyan, akiről nem tudunk, készül boldogan az esküvőre.

Az egyik vőlegényt és az egyik menyasszonyt meginterjuváltuk, az amit jövő terveikről, céljaikról, elhatározásuk indító okairól elmondanak, nagyjából mind a hat jegyespárra vonatkozik.

A széles vállu magas, kispórtolt alaku vidám, barnaszemű fiatalember szívesen válaszol a hozzáinté- zett kérdésekre.

„Huszonhét éves vagyok, nem

Mi újság a városházán ? Kik részesülnek a királyi közkegyelemben

A városvezetőség legutóbbi ülésén jóváhagyták az autobuszüzemeltetésére szállított különféle áruk kifizetését. Egy 482,202 és egy 120.513 lei összegű számlát fizet ki a város.

Jóváhagyta a városvezetőség azt a határozatot, amelynek értelmében a „Regina Maria” árvaház részére 25.191 leit utalnak ki, mint az elmúlt év szeptember és október havi ellátási költségét.

A városháza anyakönyvi kihirdetési tábláján 14 pár neve látható. Ugylátszik az emberekből még nem halt ki a házassági kedv...

A város vezetősége a tűzoltó parancsnoksághoz átiratot intézett és ebben kéri, hogy a tűzoltólaktanya álljon állandó összeköttetésben egy, a városházán szolgálatot teljesítő tűzoltóval.

Ismeretes, hogy Aradváros vezetősége programjába vette az utak rendbehozatalát és a külvárosok helyzetének feljavítását. Az ügyel legutóbb foglalkozott a városi tanács és úgy határozott, hogy a Curtici-kürtösi ut feltöltéséhez szükséges köveket Turnu közséből szerzi be.

Portscher Str. Consistorului
uri hölgyfodrász
Ondolálás 10.— L. Hajmosás 10.— L. Hajvágás 10.— L. Manicúr 10.— Lei. Vizondolálás 20.— L. Dauverville 150.— L. Babaklinika.
Uraknak olcsó bérletrendszer.

Az elegáns ember titka:

Hampel

uriszabósága, Str. Alexandri 5.

A turisták bálkirándulása

Arad. A mind népszerűbb turisták egy új oldalukról mutatkoztak be. Pompás estélyt rendeztek a Fehér Kereszt nagytermében szombaton este, mely talán az idei bál esték leglátogatottabbja volt. Stilszerű hangulatot varázsolt Olasz Lajos festőművész „Casoia”-i képe, de általában a disztit és a zöld természetnek kiváló propagandája is volt. A rendezőségéből elsősorban Záray Jenőt, Timkó Ernőt és Földes Géza-t illeti fáradhatatlan munkájukért az elismerést. Az agilis hölgyek közül Reinhardt Baba, Lukács Böske, Rotter Alfrédné, Ritt Zoltánné, Gréb Lenke, Ajtay Viktorné, Cristea Kató, Záray Jenőné, Dr. Grumáz Lászlóné, Muzsaj Józsefné, Lányi Izsóné, Milánkovits Györgyné, Seracu Ioánné, Institórisz Ferencné, Reinhardt Gyuláné, Kendersz Mórné, Korányi Matild, Kohn Mária, Rózsa Gézáné. Spitz Jolán és Fischer Baba neveiket sikerült feljegyeznünk, akik szeretetreméltó kedvességgel gondoskodtak a bál vendégek gyomor és torokbelieről.

Bucuresti. Ma jelent meg a Monitorul Oficialban az a királyi rendelet, amely a polgári és katonai igazságügyi hatóságok által fogatatosított büntetések leszállításáról és közkegyelmekről intézkedik. Közkegyelemben részesülnek mindazok, akik maximálisan három hónapi elzárásra voltak ítélve. A pénzbüntetéseket 5000 lei erejéig tíz százalékra szállítják le, kivélt csak az erdőügyi kihágások képeznek. A tízezer lei erejéig terjedő pénzbüntetéseket egyharmadára, a 30 ezer leies büntetéseket pedig felére szállítják le. Egyharmadára szállítják le a 3 hónaptól 6 hónapig terjedő fogházbüntetéseket, 6 hónaptól 1 évig terjedő büntetéseket felére, 3 évig terjedő büntetéseket pedig kétharmadára. A hadirokkantak és a büntetőtörvénykönyv szerint nagykorúságot el nem értek büntetés-leszállításai nem nagyobbak. Nem részesülnek büntetés-leszállításban, illetőleg közkegyelemben a visszaeső bűnösök, akiket árulásért, kémkedésért, az állambiztonság elleni cselekedetekért, szándékos emberölésért, gyújtogatásért, fegyvelemsértésért, közbiztonság elleni vétségért ítélték el és a kiszabott büntetés 1 év-nél nagyobb volt, vagy pedig, akik okiratot hamisítottak, pénzt hamisítottak, az üzérkedési törvény ellen vétettek és akik az erdőszeti büntetőtörvénykönyv alapján ítélték el.

Külföldi sport

Magyarország—Luxemburg 6:0 (1:0).

Luxemburg. Tízezer néző. nehéz pálya. Iramos, szép játék. Bíró: Bauwens dr.

Románia és Jugoszlávia két-két csapattal vesz részt a KK küzdelmeiben.

Beograd. A közép-európai kupa szombaton tartott ezévi közgyűlést, melyen azt a fontos határozatot hozták, hogy 3—3 olasz, csehszlovák, osztrák és magyar, 2—2 román és jugoszláv csapat vesz részt a KK küzdelmeiben.

Elveszett kulcsosomó. Megtaláló 100 leit kap. Cim a kiadóban.

Mindenféle új cipőt és hócipőt javítást a legolcsóbban vállal

Nagy cipész
Alba-Julia No. 9.

— GYOMORFAJÁS, székrekedés, rossz emésztés, felfúvódás, szédülés, hányinger, vérnyomás, epe és a bélcsatorna rendellenességeinél teljes gyógyulást nyújt a Dr. Földes-féle Solvo pirula. Dr. Földes gyógyszerháza, Arad.

Vérszegény, sápadt, étvágytalan, legyengült és gyakori fejfájásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a dr. Földes-féle „Ferrol” vastáplikör. A leghatásosabb és legeredményesebb erősítő, hizlaló, vér- és izomgyarapító szer. — Egy üveg ára 100 lei. — Földes gyógyszerháza, Arad.

Antonescu hadügy-miniszter beleg

Bucuresti. Antonescu hadügyminiszter a közelmúlt napokban influenzában megbetegedett és így orvosai utasítására előreláthatólag pár napig kénytelen lesz szobáját őrizni.

Ugyvédi hír.

Dr. Coțoiu Romulus ügyvéd, Piata Luther 1. sz. alatt fogad a hivatalos irodai órák alatt.

Dr. Ujhelyi ismét rendel.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító a Földes-féle „SOLVO” pirula.

— Weinfeld Rózsi kozmetikai szalonja Bul. Reg. Maria 18 alatt. Tanítványokat szakszerűen kiképez.

— Dr. Goldschmidt ismét rendel.

— Vadászkürt bár január elsejével új elsőrangú műsorral indul.

Szeiller József

borbély és fodrász terme

Str. Bratianu 2. Minorita-palota
Higiénikus! Olcsó! Pontos!

Szmoking és frakkkülönlegességek

P. RENDY uriszabóságánál,
Piața Avram Iancu 21.

SCHNEIDER ADOLF

kalapos. Fest, tisztít és vasal női és férfi kalapokat a legolcsóbb árban. Str. Bratianu 14.

Gladiolus virág minden színben, — koszorúk és alkalmi csokrok olcsó árban kaphatók

Mihely Vidor üzletében virág-

Arad, Str. Gen. Berthelot No. 2.
(Szinházzal szemben)

Jól sikerült a Fűszerkereskedők bálja

Arad. Szombaton este tartották meg a fűszerkiskereskedők szokásos báljukat a Dácia helyiségeiben. A rendezői gárda élén Lapusca Dimitrie és Engel Gyula elnök, valamint Zöld Ernő főtáncos derekas munkát végzett. Szünetek között nívós és gazdag műsorral is kedveskedett a rendezőség a megjelenteknek, akik reggel felé is csak nehezen távoztak a bál színhelyéről.

— A pénzpiac sikeresen kiállta a tűzpróbát. Helyreállott a nyugalom a gazdasági életben. Ujabb hírek az AMEFA elnökválságáról. Szigorú razzia-tartott vizkereszt napján a munkakamara. Konjunktúra a feketetőzsdén. Kiújult a nőszülési láz Aradon. Az új „nagysága” esete egy régi nagyságos asszonnyal. Elment a hozomány, otthagya a feleségét és egyéb érdekes társasági és közgazdasági cikkek, az összes aradi új hatósági vezetők arcképei, nagyszerű csoportfelvételek Kócsy Jenő pompás riportlapja TARSASÁG (Ez Arad!) most megjelent szenzációs, képes számában. Ára 20 lei.

POSZTÓARUHAZ

À d á m

FÉRFISZÖVETEK ÉS HOZZAVALÓK

v. Bohuspalota. — Consum és Inles nirea tag.

Közismert tény, hogy olcsón jót vásárolni

Goldstein Lajos

divatáruházában lehet
Str. Bratianu 2

TEGYEN ÖN IS EGY KISÉRLETET!

A petrosanii és lupenii

kőszénbánya lerakata: Darabos, kocka, akna és apró kétszermosott **kőszén**

kovács kőszén, tojás brikett, szemikoksz
„Retorta” és erdeifaszén
ELSŐ ARADI SÓMALOM

ALTMANN EDE

Só-sziléziai koks és tűzifa nagy raktár
Alapított 1893. Telefon 14—16, 21—21.
ARAD, BULEVARDUL REGELE FERDINAND No. 44.

1938 január 29 IPAROS BÁL

Felolós szerkesztő és kiadó: Bruckner Lajos, Típ. „Phoenix”, Arad.